

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR**

**CONCURSUL NAȚIONAL UNIC PENTRU OCUPAREA
POSTURILOR DIDACTICE DECLARATE VACANTE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

LIMBA ȘI LITERATURA CEHĂ MATERNĂ

- învățători, educatoare, profesori -

Aprobată prin O.M.Ed.C. nr.5287/15.11.2004

**- București -
2004**

Notă de prezentare

Programa de față se dorește a fi un ghid de acțiune pentru cadrele didactice în găsirea soluțiilor de rezolvare a numeroaselor aspecte și dificultăți firești și inedite ce apar în studierea limbii cehă în școală. De asemenea programa, prin conținutul ei poate sugera și diferite teme inter și intradisciplinare, aspecte teoretice și practice, astfel ca educatorii să continue fără rupturi atmosfera de muncă eficientă și încearcă totodată să-i stimuleze pentru a aplica noi căi de perfecționare a practicii de la catedră cerute de exigențele învățământului modern contemporan.

Programa pentru ocuparea posturilor vacante în învățământul preuniversitar cuprinde teme obligatorii pentru didactica generală, metodică predării disciplinei, limba și literatura cehă precum și bibliografie pentru fiecare segment.

• DIDACTICA GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

I.. DIDACTICA- TEORIE GENERALĂ A PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

1. Obiectul și funcțiile didacticii
2. Didactica generală și didactica specială
3. Direcțiile de dezvoltare a didacticii contemporane

II. TAXONOMIA DIDACTICĂ

1. Tipologia și dinamica obiectivelor didactice
2. Finalitățile didactice și funcțiile lor
3. Operaționalizarea obiectivelor didactice

III. PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

1. Componente și variante ale instruirii și învățării
2. Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare
3. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ

IV. PRINCIPIILE PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

1. Principiile didactice-noțiuni generale
2. Sistemul principiilor didactice

V. CURRICULUM ȘCOLAR

1. Concept și evoluție
2. Conținutul învățământului-caracteristici, surse, factori și criterii care

- determină conținutul învățământului
3. Strategii de organizare a conținutului învățământului

VI. METODE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

1. Statutul și semnificația conceptului de metodă în activitatea didactică
2. Taxonomia metodelor de învățământ
3. Eficiența metodelor de învățare în formarea și consolidarea competențelor de bază ale elevilor

VII. MIJLOACELE DE ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI INTEGRAREA ACESTORA ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

1. Mijloacele de învățământ –suport al activității didactice
2. Valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ
3. Modalități de selecționare și utilizare a mijloacelor de învățământ

VIII. FORME DE ORGANIZARE ȘI PROIECTARE DIDACTICĂ

1. Proiectarea didactică-condiție a unei activități didactice de calitate
2. Funcțiile proiectării didactice
3. Conținutul și nivelul proiectării didactice

IX. EVALUAREA ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

1. Evaluarea-componentă fundamentală a procesului de învățământ
2. Obiectivele și funcțiile evaluării școlare
3. Strategii de evaluare a randamentului școlar
4. Rolul și importanța evaluării în :
 - educarea capacității de autoapreciere
 - prevenirea eșecului școlar
 - stimularea performanței școlare
 - dezvoltarea personalității elevilor

X: DINAMICA RELAȚIEI PROFESOR-ELEV ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

1. Caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev
2. Tipuri de relații

• BIBLIOGRAFIE PENTRU DIDACTICA GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

TEMA I

1. Ionescu M.-Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj, 1995

2. Neacșu I.-Instruire și învățare, Ed. Științifică, București 1990
3. Nicola I.-Tratat de pedagogie școlară, EDP, București 1996
4. Ionescu M.-Demersuri creative în predare și învățare, Ed. PUC, Cluj, 2000

TEMA II

1. Alexei M. –Taxonomia învățării, Biblioteca Familia, Oradea, 2000
2. Ionescu M.-Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj, 1995
3. Landsheere V.G. de-Definirea obiectivelor educației, EDP, București 1974
4. Nicola I.-Tratat de pedagogie școlară, EDP, București 1996
5. Potolea D.-Teoria și metodologia obiectivelor educaționale în « Curs de pedagogie », Universitatea București, 1988

TEMA III

1. Bârzea C.-Arta și știința educației, EDP, București, 1995
2. Brunner J.-Pentru o teorie a instruirii, EDP, București, 1970
3. Gagne R.-Condițiile învățării, EDP, București, 1975
4. Ionescu M.-Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj, 1995
5. Mureșan Pavel – Învățarea eficientă și rapidă, Editura Ceres, București 1990

TEMA IV

1. Babanski I.K.-Optimizarea procesului de învățământ, EDP, București 1974
2. Călin M.-Procesul instructiv-educativ, EDP, București, 1995
3. Cristea S.-Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului, București, EDP, 1994
4. Jinga I.-Învățarea eficientă, Ed. Edist, București, 1995
5. Planchard E.-Introducere în pedagogie, EDP, București 1976

TEMA V

1. Crețu C.-Curriculum diferențiat și personalizat, Ed. Polirom, Iași, 1996
2. Cristea S. –Dicționar de termeni pedagogici, EDP, București, 1998
3. Cucoș C.-Pedagogie și axiologie, Ed. Polirom, Iași, 1995
4. Stanciu M.-Reforma conținuturilor învățământului-cadru metodologic, Ed. Polirom, Iași, 1999
5. Georgescu Dakmara – Planuri cadru de învățământ, Editura Corint, București, 1999
6. Curriculum școlar de limba cehă, clasele I-IV
7. Curriculum național, MEN, București 1999

TEMA VI

1. Cerghit I.-Metode de învățământ, EDP, București, 1980
2. Neacșu I.-Metode și tehnici de învățare eficientă, Ed. Militară, București, 1990
3. Palmade G.-Metodele pedagogice, EDP, București 1975
4. Radu I.-Experiența didactică și creativitate, Ed. Dacia

TEMA VII

1. Preda V.-Îndrumător pentru folosirea mijloacelor tehnice de instruire, UBB, Cluj, 1999
2. xxx-Normative de dotare cu mijloace de învățământ, MEN, București, 1993
3. Silverstone R.-Televiziunea în viața cotidiană, Ed. Polirom, Iași, 1997
4. Geissler E.G.-Mijloace de educație, EDP, București, 1997

TEMA VIII

1. xxx-Dicționar de pedagogie, EDP, București, 1979
2. Ionescu M.-Previziune și control în procesul didactic, Ed. Dacia, Cluj, 1979
3. Radu I.-Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj, 1995
4. Iucu R.-Managementul și gestiunea casei de elevi, Ed. Polirom, Iași 2000
5. Vărgatu Mariana – Didactica disciplinelor școlare, proiectarea didactică, Editura Mirton, Timișoara, 2001

TEMA IX

1. de Katele J.M.-L'evaluation, Bruxeles, 1986
2. Pavelcu V.-Principii de docimologie, EDP, București, 1968
3. Strungă C.-Evaluarea școlară, Editura de Vest, Timișoara 1999
4. Landsherre G.- Evaluarea continuă a elevilor și examenele, EDP, București, 1975
5. Neacșu I., Stoica A.-Ghid general de evaluare și examinare, Ed. Aramis, 1996

TEMA X

1. Șchiopu-Psihologia vârstelor, EDP, București, 1981
2. xxx-Psihopedagogie, Ed. Spiru Haret, Iași, 1995
3. Joița E.-Eficiența instruirii, EDP, București, 1998

• LITERATURA CEHĂ

1. Conceptul de literatură cehă. Periodizare. Genuri și specii literare.

2. Literatura ceahă veche. Literatura din perioada husită și posthusită :
 Ján Hus, Petr Chelčický. Perioada renașterii a barocului și a
 umanismului : J. Amos Komenský „*Didactica magna*“, „*Z myšlenek*
J. A. Komenského“, „*Labyrint světa a ráj srdce*“. Epoca renașterii
 naționale a cehilor: Josef Jungman: „*Historie literatury české*“,
 „*Oldřich a Božena*“, Antonín J. Puchmajer: „*Na jazyk český*“,
 Ladislav Čelakovský: „*Svatební*“, „*Toman a lesní panna*“.
 Romantismul: Karel Hynek Mácha: „*Máj*“, „*Cikáni*“, Karel Jaromír
 Erben: „*Kytice z pověstí národních*“, „*Vodník*“, „*Kytice*“, povești
 „*Dlouhý, Široký a Bystrozraký*“, „*Pták Ohnivák a Liška Ryška*“,
 Božena Němcová : „*Babička*“, „*V zámku a v podzámčí*“,
 „*Pohorská vesnice*“, Josef Kajetan Tyl „*Fidlovačka*“, „*Strakonický*
dudák“, „*Mistr Jan Hus*“, Karel Havlíček Borovský: „*Epigramy*“,
 „*Křest svatého Vladimíra*“. Realismul. Proza realistă: Ján Neruda,
 oglindirea relațiilor sociale din mediul rural: „*Hřbitovní kvítí*“,
 „*Písně kosmické*“, „*Balady a romance*“, Svatopluk Čech: „*Písně*
otroka“, „*Nový epochální výlet pana Broučka tentokrát do XV.*
Století“, Josef Václav Sládek: „*České písně*“, „*Zlatý máj*“, „*Selské*
písně“. Romanul istoric : Alois Jirásek: „*Psohlavci*“, nuvele
 „*Filosofská historie*“, povestiri : „*Skaláci*“, „*Povídky z hor*“, Karel
 Václav Rais „*Zapadlí vlastenci*“, creația artistică a lui Jaroslav
 Vrchlický.
3. Modernismul literar ceh (Česká moderna) : Antonín Sova, Otakar
 Březina, Petr Bezruč: „*Maryčka Magdonvá*“, „*Ostrava*“, „*Horník*“,
 Fráňa Šrámek, Jaroslav Hašek, Jiří Volker.
4. Literatura ceahă după anul 1945 și cea contemporană: Julius Fučík,
 Jan Otčenášek, Václav Havel .

• BIBLIOGRAFIE PENTRU LITERATURA CEHĂ

1. Toader Alexandra, Pleter Tiberiu, - Antologie de texte literare cehe
 (sec. XIX)- Universitatea din București, 1972
2. Pleter Tiberiu – Výbor z moderní české literatury, București, EDP,
 1992
3. Jan Lehár, Alexander Stich, Jaroslava Janáčková, Jiří Holý – Česká
 literatura od počátku k dnešku, Praha, nakl. Lidové noviny, 1998

4. Lubor Machala, Eduard Petrů a kolektiv – Panorama české literatury (Literární dějiny od počátku do současnosti), Olomouc, Nakl. Rubico, 1994
5. Ph. Dr. Věra Martinková – Čítanka 1- Trizonia, Praha, 1991
6. Jitka Černíková, Věra Martinková-Čítanka 2, Trizonia, Praha,1992
7. Věra Martinková a kol. – Literatura 4 a Dějiny literatury- Trizonia Praha, 1994
8. Kudelka Viktor – Malý labirint literatury- Albatros, Praha,1982

• **Limba cehă**

1. Fonetică. Pronunție literară – alternanțe vocalice și consonantice în tema cuvântului: pes-psa; otec-otce; sestra-sester; houba-hub, etc.;
2. Aspecte de ortografie și ortoepie. Scrierea y,ý după consoanele ambigui (obojetné souhlásky): b, f, l, m, p, s, v, z; excepțiile de la regulă. Despărțirea cuvintelor în silabe. Familia de cuvinte. Alcătuirea de noi cuvinte prin derivare – ortografia prefixelor bě-bje, vje-vě. Sinonime, antonime, omonime.
3. Morfologie. Părțile de vorbire flexibile și neflexibile.
Substantivul. Categoriile gramaticale ale substantivului: genul, numărul, cazul; subcategoria animate și inanimate la substantivele masculine. Declinarea substantivelor. Tipurile de declinare (paradigmele) din cadrul fiecărui gen gramatical. Principalele procedee de formare a substantivelor: derivarea cu sufixe, compunerea. **Adjectivul** – adjective cu formă lungă (mladý) și scurtă (mlád). Adjective posesive sousedův / tetin pes . Declinarea, formarea gradelor de comparație, paradigma.
Pronumele- felurile, declinarea ; **Numeralul** – felurile, declinarea; **Verbul** – categoriile gramaticale: modurile, timpurile, diatezele, forma inversă, conjugările, verbele neregulate: být, jíst, vědět, chtít; **Adverbul** – felul, scrierea, gradele de comparație, formarea adverbelor din adjective, ortografia terminațiilor *mně – mě* ; **Prepoziția. Conjuncția. Particula. Interjecția.**
4. Sintaxa. Sintaxa propoziției. Părțile principale și secundare de propoziție. Sintaxa frazei. Tipurile de fraze formate prin coordonare sintactică și felurile propozițiilor subordonate.

• **BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA CEHĂ**

1. Kolektiv autorů-Příruční mluvnice češtiny, Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 1996
2. ČSAV – Pravidla českého pravopisu, Praha, Nakladatelství ČSAV, 1975
3. Vladimír Smilauer – Novočeské tvoření slov, Praha, Nakladatelství SPN, 1971
4. prof. PhDr. Grepl Miroslav – Český jazyk - základní tvaroslovné pojmy, MC nakladatelství, Brno, 1995
5. Paed. Dr. Valla Jiří – Český jazyk – pravopisné jevy – MC nakladatelství, Brno 1996
6. Kamiš Karel – Učíme se česky – Nakladatelství Pansofia, 1992
7. Miroslav Grepl, Petr Karlík, Skladba spisovné češtiny, Praha, Nakladatelství SPN, 1986
8. Akademie věd České republiky – Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, ACADEMIA, Praha 1998
9. Styblík V. A kolektiv – Český jazyk, SPN, Praha 1998
10. Anca Irina Ionescu – Dicționar român-ceh, Nakladatelství LEDA, Brno, 2002
11. Teodora Dobrițoiu-Alexandru – Česko- Rumunský slovník, Universal Dalsi, București, 2001